

Zbierka súdnych rozhodnutí

Vec C-221/11

**Leyla Ecem Demirkan
proti
Bundesrepublik Deutschland**

(návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný Oberverwaltungsgericht Berlin-Brandenburg)

„Dohoda o pridružení medzi EHS a Tureckom — Dodatkový protokol — Článok 41 ods. 1 — Klauzula ‚standstill‘ — Povinnosť mať vízum pre vstup na územie členského štátu — Slobodné poskytovanie služieb — Právo tureckého štátneho príslušníka vstúpiť do členského štátu na účely návštevy člena svojej rodiny a prípadného prijímania služieb“

Abstrakt – Rozsudok Súdneho dvora (veľká komora) z 24. septembra 2013

1. *Voľný pohyb osôb — Slobodné poskytovanie služieb — Rozsah — Pasívne poskytovanie služieb — Začlenenie*

(Článok 56 ZFEÚ)

2. *Medzinárodné dohody — Dohoda o pridružení medzi EHS a Tureckom — Voľný pohyb osôb — Sloboda usadiť sa — Pravidlo standstill článku 41 ods. 1 dodatkového protokolu — Priamy účinok*

(Dodatkový protokol k dohode o pridružení medzi EHS a Tureckom, článok 41 ods. 1)

3. *Medzinárodné dohody — Dohoda o pridružení medzi EHS a Tureckom — Voľný pohyb osôb — Sloboda usadiť sa — Slobodné poskytovanie služieb — Pravidlo standstill článku 41 ods. 1 dodatkového protokolu — Rozsah — Právo na vstup do členského štátu na účely prijímania služieb (pasívne poskytovanie služieb) — Vylúčenie*

(Dodatkový protokol k dohode o pridružení medzi EHS a Tureckom, článok 41 ods. 1)

1. Právo na slobodné poskytovanie služieb priznané v článku 56 ZFEÚ štátnym príslušníkom členských štátov, a teda občanom Únie, zahŕňa pasívne slobodné poskytovanie služieb, teda slobodu príjemcov služieb presunúť sa do iného členského štátu, aby tam túto službu prijali bez toho, aby boli obmedzovaní. Turisti, ako aj prijímatelia zdravotnej starostlivosti a tí, ktorí absolvujú študijné pobyty alebo vykonávajú služobné cesty, sa považujú za príjemcov služieb.

(pozri body 35, 36)

2. Pozri text rozhodnutia.

(pozri body 38, 40)

3. Pojem slobodné poskytovanie služieb uvedený v článku 41 ods. 1 dodatkového protokolu, podpísaného 23. novembra 1970 v Bruseli a v mene Spoločenstva uzavretého, schváleného a potvrdeného nariadením č. 2760/72, sa má vykladať v tom zmysle, že nezahŕňa slobodu pre tureckých štátnych príslušníkov, príjemcov služieb, navštíviť členský štát na účely prijímania služieb v tomto štáte.

V tejto súvislosti existujú najmä na základe spojitosti existujúcej medzi slobodným poskytovaním služieb a voľným pohybom osôb v rámci Únie medzi dohodou o pridružení, ako aj jej dodatkovým protokolom na jednej strane a Zmluvou na druhej strane rozdiely. Najmä z cieľa článku 41 ods. 1 dodatkového protokolu, ako aj z kontextu tohto ustanovenia vyplývajú podstatné odlišnosti v porovnaní s článkom 56 ZFEÚ, najmä pokiaľ ide o uplatniteľnosť týchto ustanovení na príjemcov služieb.

Po prvé pridruženie Turecka k EHS má výlučne hospodársky účel a smeruje v podstate k príspevku k hospodárskemu rozvoju Turecka. Naopak rozvoj ekonomických slobôd, ktoré by povoľovali všeobecný voľný pohyb osôb porovnateľný s voľným pohybom uplatniteľným podľa článku 21 ZFEÚ na občanov Únie, nie je predmetom dohody o pridružení. Všeobecná zásada voľného pohybu osôb medzi Tureckom a Úniou nie je totiž vôbec upravená touto dohodou a jej dodatkovým protokolom, dokonca nie je upravená ani rozhodnutím č. 1/80 Asociačnej rady z 19. septembra 1980 o vývoji pridruženia, ktoré sa týka výlučne voľného pohybu pracovníkov. Dohoda o pridružení garantuje uplatňovanie niektorých práv iba na území prijímajúceho členského štátu. Preto sa klauzula „standstill“ môže vzťahovať na podmienky vstupu a pobytu tureckých štátnych príslušníkov na území členských štátov iba v tom rozsahu, v akom súvisí s výkonom hospodárskej činnosti.

Po druhé klauzula „standstill“, ako je upravená v článku 41 ods. 1 dodatkového protokolu, sama osebe práva nezakladá. Ide teda o ustanovenie, ktoré zakazuje zavedenie akéhokoľvek nového reštriktívneho opatrenia od určitého dátumu.

(pozri body 49, 50, 53, 55, 58, 62 a výrok)